

**กระบวนการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด**
**Administrative Process Affecting the Budget Allocation of Sub-District
Administrative Organizations in Roi-Et Province**

สุมาลี ไหลหาโคตร¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความคิดเห็นของกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด 2) ความคิดเห็นของการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด 3) กระบวนการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณและ 4) ข้อเสนอแนะการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณ ใช้สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 420 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า

1. กระบวนการบริหาร โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$; $\sigma = 0.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดองค์กร ($\mu = 4.46$; $\sigma = 0.60$) รองลงมาได้แก่ ด้านการรายงาน ($\mu = 4.39$; $\sigma = 0.46$) ด้านการงบประมาณ ($\mu = 4.29$; $\sigma = 0.51$) ด้านการวางแผน ($\mu = 4.25$; $\sigma = 0.53$) ด้านการประสานงาน ($\mu = 4.03$; $\sigma = 0.49$) ด้านการอำนวยความสะดวก ($\mu = 3.93$; $\sigma = 0.56$) และด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน ($\mu = 3.87$; $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ

2. การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$; $\sigma = 0.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ($\mu = 4.62$; $\sigma = 0.48$) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ ($\mu = 4.58$; $\sigma = 0.46$) ด้านการควบคุมตรวจสอบงบประมาณ ($\mu = 4.57$; $\sigma = 0.48$) และด้านการบริหารงบประมาณ ($\mu = 4.22$; $\sigma = 0.46$) ตามลำดับ

3. กระบวนการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า กระบวนการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.597$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรอิสระมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .778 ($R = .778$) ตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม ได้ร้อยละ 77.80 ($R^2 = .605$) เขียนเป็นสมการถดถอยได้ ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_y = .155 z_1 + .310 z_2 - .028 z_3 - .143 z_4 + .065 z_5 + .321 z_6 + .193 z_7$$

4. ข้อเสนอแนะกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด 1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดหาบุคลากรให้เพียงพอกับงานที่ได้รับมอบหมาย 2) ควรมีการติดต่อกับหน่วยงานราชการอื่นในท้องถิ่นเพื่อดำเนินงานด้านงบประมาณให้สอดคล้องกับหน่วยงานราชการอื่น 3) ควรมีการนำแผนงานหรือระเบียบปฏิบัติงานด้านงบประมาณมาอธิบายแก่ผู้ปฏิบัติงาน 4) ควรมีการรายงานการปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติ

งบประมาณรายรับ-รายจ่ายต่าง ๆ 5) ควรมีโครงสร้างองค์กรที่สอดคล้องกับปัจจัยในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละ
หน่วยงานและสอดคล้องกับการดำเนินงาน 6) ควรมีการเบิกจ่ายเงินตรงตามงบประมาณที่ตั้งไว้ 7) ควรมีการวางแผน
ในการจัดหาบุคลากรเพื่อให้เพียงพอกับการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การบริหารงบประมาณ

ABSTRACT

The research aimed to conduct an opinion survey of the personnel toward the administrative process of the budget allocation of Sub-District Administrative Organizations in Roi-Et Province, to conduct an opinion survey of the personnel toward the budget allocation of Sub-District Administrative Organizations in Roi-Et Province, to analyze the factors affecting the budget allocation, and to find useful suggestions for the budget allocation. The samples were 420 finance officers of Sub-District Administrative Organizations in Roi-Et Province. They were selected by the purposive sampling technique. The instrument was a questionnaire with .96 reliability index. The statistics used were mean, standard deviation, multiple regression analysis.

1. The research findings showed that the overall opinion of the officers toward the administrative process of the budget allocation was at a high level ($\mu = 4.19$; $\sigma = 0.42$). Four highest-rated factors of the budget allocation were organizing ($\mu = 4.46$; $\sigma = 0.60$), reporting ($\mu = 4.39$; $\sigma = 0.46$), budget ($\mu = 4.29$; $\sigma = 0.51$), planning ($\mu = 4.25$; $\sigma = 0.53$) coordinating ($\mu = 4.03$; $\sigma = 0.49$), directing ($\mu = 3.93$; $\sigma = 0.56$) and recruitment ($\mu = 3.87$; $\sigma = 0.54$) respectively.

2. The findings indicated that the overall budget allocation of the Sub-District Administrative Organizations in Roi-Et Province was at the highest level ($\mu = 4.51$; $\sigma = 0.40$). Five highest rated items of the budget allocation were budget approval ($\mu = 4.62$; $\sigma = 0.48$) budget plan ($\mu = 4.58$; $\sigma = 0.46$) budget control ($\mu = 4.57$; $\sigma = 0.48$) and budget management ($\mu = 4.22$; $\sigma = 0.46$) respectively.

3. Additionally, the findings indicated that the administrative process affected the budget allocation at the .05 level of the statistical significance. The index of correlation coefficient was at a moderate level ($r_{xy} = 0.597$). The correlation coefficient index of the independent variables was .778 ($R = .778$). The variance of all independent variables was 77.80% ($R^2 = .605$). The regression equation was:

$$Z_y = .155 z_1 + .310 z_2 - .028 z_3 - .143 z_4 + .065 z_5 + .321 z_6 + .193 z_7$$

4. In conclusion, the study suggests that the officers should be sufficient for work positions. Budget control of other organization under the sub-district administrative organization should be followed up strictly. The regulations and laws of budget should be introduced to the officers. The new regulations for budget-income expenses should be reported to the officers. The organizational structure should be based on the factors and work positions in the organization. The

disbursement should be done based on the budget plan. Lastly, the officers should be sufficient for work positions.

Keywords : Budget Allocation

บทนำ

การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องรายได้และการจัดการหรือการดำเนินการภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ว่าเป็นกระบวนการบริหารการปกครองของรัฐที่ได้กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบ การบริหารงบประมาณเพื่อจัดการด้านสาธารณสุข โภคสาธารณสุข และอีกหลายด้าน เพื่ออำนวยความสะดวกต่อประชาชนในท้องที่หลายแห่งที่ประสบปัญหาด้านการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลเองปัญหาที่เกิดจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ ต่างมีข้อจำกัดในหลายด้านประกอบกับกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และการสั่งการของส่วนกลาง กระบวนการบริหารงานมีข้อจำกัดบางอย่างทำให้เกิดปัญหาทั้งภายนอกและภายในหน่วยงานของตนเองอันเป็นภาพลักษณ์ที่บ่งบอกให้ประชาชนผู้เลือกตั้งสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลทราบว่ากระบวนการดำเนินการที่ประชาชนได้ใช้อำนาจในการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งกำหนดผู้แทนในการบริหารงบประมาณจะเป็นการกระจายอำนาจตามแนวนโยบายแห่งรัฐ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (ศิริพงษ์ มุขศรี, 2540)

องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลประเภทภาษีจัดสรรและเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ แต่การบริหารงบประมาณยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของผู้บริหารและปฏิบัติงาน อีกทั้งการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนของกระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังต่ำกว่าเป้าหมาย จึงมีนโยบายเร่งรัดการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด มีการติดตามการบริหารงบประมาณ ตามอำนาจหน้าที่และกฎหมายอย่างเคร่งครัดควบคู่ไปกับการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างโปร่งใส (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2558 : [เว็บไซต์](#))

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความเข้มแข็งพร้อมที่ดำเนินงานให้บรรลุตามภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหาแนวทางการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจะได้นำผลไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เกิดศักยภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

1. กระบวนการบริหารส่งผลต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 1.1 กระบวนการบริหารงบประมาณ
 - 1.2 การบริหารงบประมาณ
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณ จำนวน 420 คน กลุ่มตัวอย่าง 420 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 420 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน ด้านการงบประมาณ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการควบคุม ตรวจสอบงบประมาณ
 - ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด
3. ขั้นตอนการสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
 - 3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.2 ร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข ข้อเสนอแนะ
 - 3.3 นำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบภาษา เนื้อหา และสถิติ และใช้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขโดยมีผู้เชี่ยวชาญ
 - 3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ และนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.966
4. การรวบรวมข้อมูล
 - 4.1 ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในการออกหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด
 - 4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.4 กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

5.5 แจกแจงความถี่ข้อเสนอแนะกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 54.80 อายุอยู่ระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 57.90 ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 10-15 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด

กระบวนการบริหารงบประมาณ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการวางแผน	4.25	0.53	มากที่สุด
2. ด้านการจัดองค์กร	4.46	0.60	มากที่สุด
3. ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน	3.87	0.54	มาก
4. ด้านการอำนวยความสะดวก	3.93	0.56	มาก
5. ด้านการประสานงาน	4.03	0.49	มาก
6. ด้านการรายงาน	4.39	0.46	มากที่สุด
7. ด้านการงบประมาณ	4.29	0.51	มากที่สุด
รวม	4.19	0.42	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$; $\sigma = 0.42$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการจัดองค์กร ($\mu = 4.46$; $\sigma = 0.60$) รองลงมาได้แก่ ด้านการรายงาน ($\mu = 4.39$; $\sigma = 0.46$) ด้านการงบประมาณ ($\mu = 4.29$; $\sigma = 0.51$) ด้าน

การวางแผน ($\mu = 4.25$; $\sigma = 0.53$) ด้านการประสานงาน ($\mu = 4.03$; $\sigma = 0.49$) ด้านการอำนวยความสะดวก ($\mu = 3.93$; $\sigma = 0.56$) และด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน ($\mu = 3.87$; $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด

การบริหารงบประมาณ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ	4.58	0.46	มากที่สุด
2. ด้านการอนุมัติงบประมาณ	4.62	0.48	มากที่สุด
3. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.22	0.46	มากที่สุด
4. ด้านการควบคุมตรวจสอบงบประมาณ	4.57	0.48	มากที่สุด
รวม	4.51	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$; $\sigma = 0.40$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ($\mu = 4.62$; $\sigma = 0.48$) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ ($\mu = 4.58$; $\sigma = 0.46$) ด้านการควบคุมตรวจสอบงบประมาณ ($\mu = 4.57$; $\sigma = 0.48$) และด้านการบริหารงบประมาณ ($\mu = 4.22$; $\sigma = 0.46$) ตามลำดับ

6.4 ผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		sig
	b	SE _b	β	t	
ค่าคงที่ (a)	37.394	3.391		11.027	.000*
1. ด้านการวางแผน (X_1)	.511	.155	.155	3.306	.001*
2. ด้านการจัดองค์กร (X_2)	1.358	.182	.310	7.474	.000*
3. ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน (X_3)	-.107	.176	-.028	-.608	.544
4. ด้านการอำนวยความสะดวก (X_4)	-.445	.152	-.143	-2.932	.004*
5. ด้านการประสานงาน (X_5)	.281	.233	.065	1.204	.229
6. ด้านการรายงาน (X_6)	1.049	.169	.321	6.223	.000*
7. ด้านการงบประมาณ (X_7)	.362	.095	.193	3.823	.000*
a = 37.394 SE _{est} = 6.66825		R = .778		R ² = .605	
N = 420		F = 90.180		Sig = .000*	

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยพิจารณาผลของตัวแปรอิสระทุกตัวที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม พบว่า

1. กระบวนการบริหารงบประมาณมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เท่ากับ .778 ($R = .788$) ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัวมีความสัมพันธ์กับการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. กระบวนการบริหารงบประมาณส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เท่ากับ .605 ($R^2 = .605$) แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัว สามารถอธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 60.50 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสมการถดถอยในการพยากรณ์เท่ากับ 6.66825 ($SE_{est} = 6.66825$)

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ตัวแปร คือ ด้านการรายงาน (X_2) ด้านการจัดองค์กร (X_2) ด้านการงบประมาณ (X_7) ด้านการวางแผน (X_1) และด้านการอำนวยความสะดวก (X_4) ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 37.394 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) จึงสามารถสร้างสมการถดถอยได้ ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + b_3 x_3 + b_4 x_4 + b_5 x_5 + b_6 x_6 + b_7 x_7$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .155 z_1 + .310 z_2 - .028 z_3 - .143 z_4 + .065 z_5 + .321 z_6 + .193 z_7$$

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ด้านปัจจัยการบริหารงบประมาณ ที่มีค่าความถี่สูงสุด ได้แก่ ด้านจัดบุคคลเข้าทำงาน และข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวางแผน

อภิปรายผล

1. การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ ด้านการควบคุมตรวจสอบงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณตามลำดับ ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอภิปรายเหตุผลได้ว่า การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการอนุมัติงบประมาณ มีการอนุมัติงบประมาณได้เสร็จทันเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพันธิวา คุ่มครองทรัพย์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศักยภาพในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชะอี จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อศักยภาพในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชะอี จังหวัดมุกดาหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการอนุมัติงบประมาณ

2. กระบวนการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า กระบวนการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการรายงาน ด้านการจัดองค์กร ด้านการงบประมาณ ด้านการวางแผน และด้านการอำนวยการ วัตถุประสงค์มีการวางแผนการตั้งงบประมาณการรายรับ งบประมาณการรายจ่าย โดยใช้ข้อมูลของปีงบประมาณที่ผ่านมา สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญา ชัยโพธิ์กลาง (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะหลง อำเภอโคกชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า กระบวนการจัดทางงบประมาณของ อบต.ที่จะหลง ในขั้นตอนจัดเตรียมงบประมาณได้พิจารณาและเรียงลำดับความสำคัญตามแผนพัฒนาตำบล พร้อมพิจารณารายการตั้งจ่ายต่างๆ ตามที่หัวหน้าหน่วยงานเสนอขึ้นมา ในขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณและสามารถประกาศใช้ทันตามเวลาที่กำหนด

3. ข้อเสนอแนะกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประเมินผลงานบุคลากรด้านงบประมาณ ควรมีการจัดปฐมนิเทศบุคลากรก่อนออกปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายควรมีการติดต่อกับหน่วยงานราชการอื่นในท้องถิ่นเพื่อดำเนินงานด้านงบประมาณให้สอดคล้องกับหน่วยงานราชการ สอดคล้องกับงานวิจัยดารุณี แสงอุโคตร (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลตั้งใจ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่าประชาชนในพื้นที่มีปัญหาและความต้องการเป็นจำนวนมากที่รอการแก้ปัญหาเนื่องจาก อบต. มีงบประมาณจำกัด การดำเนินตามโครงการจึงมีความล่าช้ามาก ผู้บริหารมีความรู้ไม่เพียงพอจึงไม่สามารถบริหารงบประมาณให้ได้ดี ปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนแต่ไม่ได้รับการแก้ปัญหาและการบริหารงบประมาณของ อบต. ให้ความสำคัญในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาด้านการศึกษาไม่ได้รับความสนใจจากผู้บริหาร การบริหารงบประมาณไม่คุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดหาบุคลากรให้เพียงพอกับงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ควรมีการนำแผนงานหรือระเบียบปฏิบัติงานด้านงบประมาณมาอธิบายแก่ผู้ปฏิบัติงาน
3. ควรมีการรายงาน การปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติงบประมาณรายรับ-รายจ่ายต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2558). [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.thaigov.go.th/th/news-ministry/2012-08-15-09-42-33/item/90102-id90102>.
- ดารุณี แสงอุโคตร. (2551). แนวทางในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลตั้งใจอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. (การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พันทิวา คุ่มครองทรัพย์. (2554). ศักยภาพในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ศิริพงษ์ มุขศรี. (2540). การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสกลนคร. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุกัญญา ชัยโพธิ์กลาง. (2553). แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะหลง อำเภอโคกชัย จังหวัดนครราชสีมา. (การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น) ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น.